

Prästen Magnus Olai Cochus' familjeanteckningar.

Ved **Arthur Stille**.

Efterföljande anteckningar af kyrkoherden i Glimåkra och Örkeneds socknar i Skåne Magnus Olai Cochus (1582—1630) äro gjorda på de hvita bladen i en bok med titel „Elegantiarum puerilium ex M. Tullii Ciceronis Epistolis Libri Tres. Collecti a Georgio Fabricio Chemnicense, Lipsiæ M. D. L.“ Exemplaret har senare ägts af professor Winslow (1638—1709) samt, efter hvad det vill synas, af biskop Celsius och har senast tillhört den 1899 aflidne kyrkoherden J. Johanson i Ifvetofta i Skåne. Anteckningarna hafva endast delvis användts såsom källor t. ex. till Cavallin: Lunds stifts herdaminne, men hafva ej förut varit i tryck återgifna. De lyda så:

Annus nativitatis 82 Decembr. die 12. A. 1602 7br 24 die obiit diem suum pater meus charissimus, cuius anima cum sanctis et electis dei in perpetuum perpetua fruitur lætitia. A^o 1603 10 Augusti die Laurentio sacrato natus est filius sororis meæ, Trogoti Magni, 14 die eiusdem mensis regeneratus; regenerationis eius testium unus eram. A^o 1604 11 Martij contritio pedis mei; deus est qui mederi vult et potest. 1 Julij ejusdem anni nuptiæ rectoris mei clarissimi viri M. Nicolai Matthiæ cum Lucia Haqvini filia Qvidingæ celebrantur¹). A^o 1608 2 februarij obiit vir piæ memoriæ Christophorus Holsatus, hospes meus charissimus. 18 februarij anni prædicti ablegor ad mensam D. Henningi Magni. Pridie calendarum Martij anni ut supra sponsalia Sophiæ Christophori filii. Nuptiæ 16 Octobr: anni 1608. Anni eiusdem 29 februarij bisextilis creatus sum Hypodijdasculus à M. Axelio præceptore meo longe charissimo²). A^o 1609 20 Majj (qui dies D. Bernhardo sacer est), Havnæ cornua deposui, Decano Magistro Johanne Erasmio Rectore D. Petro in Selandia Episcopo. Privatus meus præceptor est M. Johannes Joannis, Academiæ istius Græcæ linguæ professor. 8 calend. 8bris anni 1609 nuptiæ M. Nicolai Georgij, lectoris et canonici Lundæ celebrantur³). 29 Sbris anni 1610 nuptiæ M.

¹) Niels Madsen Ingolstadius, prost i Lund 1607, död 9 Januari 1621. Lucie Hagensdatter blef omgift med lektorn i Lund Michael Stavangrius.

²) Axel Olufsen, f. 1575, rektor i Lund 1607—1619, kyrkoherde i Hoby och Håstad vid Lund, död 1631.

³) Niels Jørgensen Ærlyæus Cimber, f. 1 Januari 1564, teologie lektor i Lund 1608, fick s. å. kanikdöme i Lund, 1611—1616 lärare för prins Kristian, död

Axellii cum Catharina, M. Olai Stisionii Lundensis canonici¹⁾. Die omnium Sanctorum sacrato calend. Novembr. nuptiæ Domini Andreæ Ecclesiarum Dallby et Hellestad pastoris vigilantissimi²⁾. A^o 1610 Dominica Quasimodogeniti quæ 15 dies April. anni 1610 est inauguratus est Christianus 5 in regni huius Daniæ sacrum regem hic Lundia. A^o 1611 6 Martij 4 hora pomeridiana obiit Episcopus noster Reverendus et pius pater D. M. Magnus Matthiæ Lundia, anno ætatis suæ 83 et trimestri. Annus nativitatis eius 1527, obiit anno Episcopatus sui 22. Eiusdem anni die 4 Aprilis edilio belli (feydebrefue) inter nostrales et Suecos facta est, da quæsumus summe pater regi nostro elementissimo felicem successum et exitum belli inchoati inprimis prosperum. Amen. 5 Maj Dominica Exaudi anni 1611 initiatus est M. Paulus Martini in Episcopum Schaniæ diœcesis Lundia a Magistro Johanne Canutio Fionia Episcopo. A^o 1612 8 Februarij Wehania una cum tota fere provincia Gotthica nec non parte Gerzonie combusta est a principe Suecorum Gustavo Adolpho³⁾. 12 febr. 1400 Suecorum ab exercitu nostro interfecti sunt in stagno Widsio. Eiusdem anni die 29 Martii obiit Anna Catharina Regina Daniæ. Anni eiusdem 24 Julii Haunia creatus sum Artium Bacchalaureus. Anni 1614 20 Aprilis Lundia initiatus sum sacris à M. Paulo Martini Schaniæ diœcesis superintendente. 27 April. functionem scholasticam in qua septennium desudavi, in schola Lundensi, resignavi. Die Annunciationis qui est 25 Martii ecclesiarum Ramdala et Jemgiede et Storckö curam agere coepi. 3 Julii eiusdem anni prædictam functionem resignavi. 19 Julii anni dicti sponsalia mea in aula generosi viri, Christophori Ulfeld, Mölleröd, celebrabantur cum Margarita Nicolai filia. Ultimo Julii Glimmagriæ primo concionatus sum et a præside

1 Februari 1642, g. m. Maren, d. af rådman Jens Laugesen i Ribe och Dorte Svaning, hvilken var dotter af Hans Svaning.

¹⁾ Se noten 2 förra sidan. Karen Olufsdatter, f. 1593, död 1631 i samma månad som mannen. Oluf Stisen, född omkr. 1542, præceptor för Sivert Grubbe, magister i Wittenberg, kanik i Lund, kyrkoherde i Burlöf, död 1617, g. m. Agnete Mortensdatter, f. 1553, död 1611. Oluf Stisen är stamfader för vidt utgrenade prästsläkter i Skåne.

²⁾ Anders Hansen, antages hafva dött mellan 1620 och 1630.

³⁾ Wehania = Wä, Gotthica = Göinge härad, Gerzonja = Gärds härad.

ad parochias illas approbatus sum. 18 Septembr. anni eiusdem nuptiæ meæ Svenstrup celebrabantur¹⁾. 25 Septembr. literæ meæ vocationis hic Glimagriæ obsignatæ sunt. A^o 1615 27 Juli enixa est uxor mea charissima filiolum inter quartam et quintam antemeridianam. 6 Augusti obiit uxor mea Margarita Nicolai filia, cuius anima in pace æternitatis. 9 Aug. sepulta est hic Glimagriæ; concio funebris à Zacharia Bartholino Broby²⁾. 10 Septembr. baptizabatur filius meus nomine Olaus. Fideiussores, F. Marrine Vrupp bar hannem³⁾. Faddre Vellb. Oue Wrup, Wellb. Christopher Willfeld, Lauritz Hanssönn, Her Olluff i Feerlöff⁴⁾, Fru Kirstinne, Jomfru Kirstine, Gundell Rassmuss, Kirstine Her Zacharias. Min söster Kirstine Truidz. Faddergaffuer 27 Rigsdr. Denn 6 9bris A^o 1616 stod mitt Bröllup paa Mölleröd med min anden hustru Elline Lauritzd. A^o 1617 1 Augusti circiter 7 antelucanam enixa est uxor mea filiolum cuius nomen in baptismo vocatum est Petrus. Compatres Beint i Eddema, Ole i Wbeboë, Peder Jensen i Hullingeryd, Kirstine Truid degns bar ham thill Christendom. Inger i Snarp och Kirstine i Wermishylthen Fadere, Faddergaffue 15 ½ R. Item 2 ½ Myntt. A^o 1619 14 April inter 9 et 10 die Tiburtii peperit uxor mea filiolum meam, quæ 28 Aprilis baptizata à D. Georgio de Broby⁵⁾, vocabatur Margareta. Testes baptismi fuere: D. Christophorus de Stoby⁶⁾ dedit coron. dan. D. Johannes Aagerupensis⁷⁾ item, Marrine Her Poffuels⁸⁾ i Hiersaaess bar hinder thill Daabenn, Joachim imp., Karrine Hr. Peders⁹⁾ i Hestvede 4 Mk. imp., Boell Truid degns d. 2 Mk. imperiales. A^o 1620 Dominica quasimo-

¹⁾ Svenstrup, en af Kristoffer Ulfelds gårde.

²⁾ Zacharias Bertelsen, kyrkoherde i Broby och Emtslöf, död 1618.

³⁾ Maren Urup, Kristoffer Ulfelds hustru.

⁴⁾ Oluf Mortensen Crop, kyrkoherde i Färlöf och Strö, afsatt 1643.

⁵⁾ Jørgen, död 1619, begrofs 18 Juni s. å.

⁶⁾ Kristoffer Sivensen, kyrkoherde i Stoby och Sandby, död efter 1635.

⁷⁾ Hans Mortensen Thisted, kyrkoherde i Åkarp och Vittsjö, förut rektor i Helsingborg, död 1658.

⁸⁾ Poul Olufsen, kyrkoherde i Hjersås och Knislinge, f. 1569, död före 1640, g. m. Maren Lauritzdatter.

⁹⁾ Peder Sivertsen, kyrkoherde i Hästveda och Farstorp, född 1577, död 17 Juli 1648, gift 1604 med Karen Gertsdatter från Odense.

dogeniti faltt iegh vdj en hefftig Siuge, huilchen Skrøbelighed iegh icke ennu haffuer forvundett, endog dz er Aar och Daggh siden, jemlingh dett er 6 Uger och itt Aar. Gud beuare migh och huer Christen fraa saa hefftig en siuge. Jegh kunde huercken røre Haand eller Fod. Jhesu Christe miserere. Hodie mihi, cras tibi. A^o 1620 12 xbris enixa est uxor mea filiolum Johannam. 10 Jan. baptisabatur à D. Johanne pastore Osby. Patrini: D. Petrus de Hestveda dedit Joach. imperialem. Dn. Severinus Broby¹⁾ dedit Joach. imperialem. Marrine H. Christopher i Stoby vaar bødin thill att bære hinder thill Daaben och kom icke men sende Schench 1 Krone. Magdalene Poffuelsd. i Hiersaas gaff 1 Krone. Fadren H. Poffuel forærit Barnet 1 Dr. R. in Specie, her hiemme i Husit. Marine H. Hansis i Aagerup bar Barnet, dedit 1 Krone. Karrine Her Söffrens i Broby stod Fader for Ellse, Her Söffrens Søster, dedit 1 krone, Her Hans i Osby daa hand hiemmedøbte Barnet gaff 1 Krone. A^o 1623 3 Junii hora 4 pomeridiana som vaar 3 Pintzedagh peperit uxor filiolum Laurentium. 17 Junii regenerabatur. Fidejussores: Karrine Her Söffrens bar Barnet thill Daabenn, en Rigsdaler in Specie, Her Poffuel i Hiersaaess enn Krone, Her Hans i Aagerup en Krone, Her Peder i Vinsløuff²⁾ een Gyllden, Marrine Her Christophers i Stoby 1 Rdr Sp., Margarete Pedersd. i Hestvede 1 Rdr in Specie. A^o 1625 30 Augusti inter 5 et 6 pomeridianam enixa est uxor mea filiolum meum Benedictum. 13 7bris baptisabatur patrinis Dn. Christophoro de Stoby 1 Krone, Laur. Petri præfecto Regio 1 Dr. Sp., Jano Petri aff Vhæ 1 Dr. Sp. [N. B. Falch Ollsenn paa Søllesborgh Slott och Erich paa Houffdale komme hid samme Thid och vaare ochsaa fadre] 2 Dr. Sp. Her Niels i Meelby Prouisten³⁾ 1 Dr. Sp. Marrine Her Poffels i Hiersaaiss bar hannem thill Daaben, 1 Dr. Sp. Karrine Her Söffrens i Broby 1 Dr. Sp. Karrine Her Peders i

¹⁾ Søren Andersen, kyrkoherde i Broby och Emtsløf, född 1586, död 29 Nov. 1638, gift 1620 med Karen Jensdatter, som blef omgift med efterträdaren Ebbe Hansen, son till ofvannämnde Hans Mortensen Thisted i Åkarp.

²⁾ Peder Nielsen, kyrkoherde i Vinsløf och Näflinge, f. 1598, död 31 Maj 1630.

³⁾ Niels Pedersen, kyrkoherde i Mellby och Tjörnarp, f. 6 Okt. 1581, kyrkoherde 1610, pöpst öfver Göinge härad 1625, död 8 Nov. 1644.

Hestuede 1 Dr. Sp. A° 1627 22 Martii qui est dies Viridium peperit uxor mea inter 4 et 5 pomeridianam filiolum Kirstine baptizatam fer. 3 paschalos. Faddre: Karrine Her Søffrenns bar henner, 1 Sp. dr., Tommess i Wermishylten 1 Krone, Suen Olsenn 1 Mk. R., Rasmus i Hullingeryd, 1 Mk. R., Kirstine Mattisis II Mk., Degen Beinte 2 Mk. R., Beinte i Hitterup en Siuss. A° 1629 Nyttaars dagh, som er 1 Januarij føddiss minn lille Henrich vnder Predichen der Klochen vaar X, bleff christnid Dominica 1 Epiphaniæ. Faddre: Margrethe Mickel Berns paa Christianstad bar hannem 1 Sp. dr., Michell Berntzønn it styche Guld, Her Biørn i Ønsted¹⁾ 1 Sp. dr., Her Bertill i Osby 1 Sp. Dr., Moghens Andersøn 1 Sp. dr., Per Moghensøn 1 heel Crone, Mathis her i Byen 1 Crone, Sven Schreder 1 R Mk., Arrine Poffuilsd. 1 Sp. dr., Sissele Her Christophers d. war bødin, kom inthet.

Magnus Cochus' egna anteckningar sluta härmed. Af Winslow finnes emellertid i boken en anteckning om Cochus' död: A° 1630 Obiit Dn. Magnus, 8 Die Maij, Habitæ Exequiæ 13 Maij. Text. Sap. 3: 5, 6. Æt. A° 48. 1 Maij 1630 sköth Hr. Måns i Glimåkra sig oförwahrändess med swantzskrufven förderfwat i hufwudet, hwaruthaf hann den 8 Maij nesteffer die 5 kl. 6 om morgonen blef dödh. Begrafwen den 13 Dito, die 24 æt. 48 ann. Text. Sap. 3, vv. 5: 6. Ille hujus Libri Possessor fuit, prout tum nominis ipsius inscriptio in fronte Libri, tum etiam ea quæ ad calcem libri annotavit ostendunt.

Om Magnus Olai Cochus' änkas och barns senare öden är ingenting känt. Ingen af sönerna har varit präst, i hvarje fall icke i Skåne, och ingen af dem återfinnes i Köpenhamns universitets matriklar. Så vidt känt är, finner man ej heller någon af döttrarna som prästhustru i Skåne. Emellertid skulle man möjligen kunna framställa ett antagande om att en senare framträdande släkt härstammade från Cochus. En präst vid namn Björn Olufsson Glimagre blef 1667 kyrkoherde i Högestad och Baldringe i Skåne (död där 1702). Denne Björn Olufsson var född 1641 i Glimåkra; kan han möjligen vara son till Magnus Olai Cochus' 1615 födde äldste son Oluf? I detta sammanhang kunde man kanske påpeka, att 1615 föddes Kristofer Ulfelds son Björn, och med hänsyn till den nära förbindelse, i hvilken Cochus och hans familj synbarligen stått till Ulfeldarne, är det väl ej osannolikt, att en son till Oluf Mogensen (Cochus) kunnat uppkallas efter den med fadern jämnårige Björn Ulfeld. I släkten Glimagre förekommer sedan också namnet Magnus.

¹⁾ Björn Bentsen, kyrkoherde i Önnestad 1620, död 1 Mars 1647.